

СХВАЛЕНО
Рішення педагогічної ради
комунального закладу
«Вінницький ліцей № 20»
(протокол від 30.08.2022 № 11)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор комунального закладу
«Вінницький ліцей № 20»
Олег СЛУШНИЙ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
комунального закладу
«Вінницький ліцей № 20»
на 2022-2023 навчальний рік
6-9 класи

з українською мовою навчання
з 5-денним робочим тижнем

Вступ

Найменування: комунальний заклад «Вінницький ліцей № 20».

Тип закладу: ліцей I-III ступенів.

Кількісні показники 2022/2023 н.р.	
Мова навчання	українська
Кількість класів: 6 класи – 5; 7 класи – 5; 8 класи – 5; 9 класи – 4. Всього: 19 класів	Загальне число учнів закладу: 6 класи – 172 учні; 7 класи – 158 учнів; 8 класи – 172 учні; 9 класи – 136 учнів. Всього: 638 учнів
в т.ч. класів, що займаються в 1 зміну (7-9 класи) – 14 класів 2 зміну (6 класи) – 5 класів	в т.ч. учнів, що займаються в 1 зміну – 466 учнів 2 зміну - 172 учні
Середня наповнюваність класів – 33 учні	

Комунальний заклад «Вінницький ліцей № 20» - багатопрофільний заклад загальної середньої освіти, що здійснює діяльність одночасно на різних рівнях освіти (початкова, базова середня, профільна середня). Головною метою діяльності ліцею є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, виховання відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству. Завданнями ліцею як закладу освіти є створення безпечного освітнього середовища, концентрація та ефективне використання наявних ресурсів, їх спрямування на задоволення освітніх потреб здобувачів освіти місцевої громади.

Освітня діяльність у ліцеї здійснюється на засадах академічної, організаційної, фінансової та кадрової автономії. Здобуття базової середньої освіти здійснюється за інституційною та індивідуальною формами навчання.

Діяльність ліцею будується на принципах доступності, гуманізму, незалежності від політичних, громадських і релігійних об'єднань, взаємозв'язку розумового, морального, фізичного і естетичного виховання, рівності умов кожної людини для повної реалізації її здібностей, таланту, всебічного розвитку; органічного зв'язку з національною історією, культурою, традиціями; диференціації змісту і форм освіти, науковості, розвиваючого характеру освіти.

Виховний процес у ліцеї є невід'ємною складовою освітнього процесу і ґрунтується на загальнолюдських цінностях, культурних цінностях українського народу, цінностях громадянського (вільного демократичного) суспільства, принципах верховенства права, дотримання прав і свобод людини і громадянина.

Відповідно до статті 16 Закону України «Про повну загальну середню освіту» 2022/2023 навчальний рік розпочинається 01 вересня святом – День знань – і закінчується не пізніше 1 липня.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр – з 01 вересня 2022 року по 23 грудня 2022 року;

II семестр – з 09 січня 2022 року по 31 травня 2023 року.

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

осінні – з 24 жовтня 2022 року по 30 жовтня 2022 року;

зимові – з 24 грудня 2022 року по 08 січня 2023 року;

весняні – з 27 березня 2023 року по 02 квітня 2023 року.

Організація освітнього процесу в комунальному закладі

Гранична наповнюваність 6-9 класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

Поділ 6-9 класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами). Поділ класів на групи в 6-9-х класах ліцею здійснюється при вивченні таких предметів: англійська мова, німецька мова, інформатика, трудове навчання (додаток 1).

Освітній процес у 6-9 класах у 2022/2023 році у комунальному закладі здійснюється відповідно до потреб забезпечення всебічного розвитку, виховання та соціалізації особистостей учнів, формування в них ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності; за освітньою програмою базової середньої освіти (6-9 класи) закладу «Вінницький ліцей № 20», яка розроблена на основі таких нормативних документів:

- Закон України «Про освіту» від 05 вересня 2017 року,
- Закон України «Про повну загальну середню освіту»,
- постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти»,
- наказ Міністерства освіти і науки України від 20 квітня 2018 року № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня».

Навчальні плани для 6-9 класів закладу розроблені відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 р. № 405 (6-А, 6-В, 6-Г, 6-Д, 7-Б, 7-В, 7-Г, 7-Д, 8-А, 8-Б, 8-Г, 8-Д, 9-А, 9-Б класи за таблицею №1, 7-А, 8-В, 9-В, 9-Г класи за таблицею №10).

Навчальні плани школи II ступеня передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Варіативна складова навчального плану закладу визначається педагогічною радою закладу самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу та відображається в пояснювальній записці навчального плану закладу. Варіативна складова навчальних планів використовується на:

- підсилення предметів інваріантної складової. У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується директором закладу чи його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у

частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години;

- на впровадження курсів за вибором, факультативних курсів.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету. З метою виконання вимог Державного стандарту навчальний план закладу містить усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів цієї Типової освітньої програми. Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» і «Трудове навчання» в ліцеї сформовано з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій (додаток 2).

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Години варіативної складової навчального плану закладу передбачаються на:

1) Збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової:

№п/п	Назва предмета	Класи	Кількість годин
1.	Українська мова	6-А, 6-В, 6-Г, 6-Д класи	0,5 год.
2.	Математика	6-В клас	1 год.
3.	Алгебра	7-Б, 7-В, 8-А, 8-Б, 8-В, 8-Г, 8-Д класи	1 год.
4.	Історія України	8-мі класи	0,5 год.

2) На вивчення курсів за вибором, факультативних курсів:

№п/п	Назва курсу	Класи	Кількість годин
1.	Курс «Еврика» (авт. Гавриш І.В., Доценко С.О., Сухов Р.В., Горьков О.А., Скиба С.Б.)	6-Б	0,5 год.
2.	Курс за вибором «Права людини у вільній країні», автори Левчишена О.М., Майорський В.В.	6-А, 6-Г, 6-Д	1 год.
3.	Курс за вибором «Фінансова культура», автори Ткаченко О.В., Довгань А.І., Часникова О.В., Гірченко Т.Д., Лапішко З.Я. під редакцією професора Смовженко Т.С.	7-Г, 7-Д	1 год.
4.	Факультативний курс «Синтаксис простого та простого ускладненого речення», автор Гнаткович Т.В.	8-А, 8-Б, 8-В, 8-Г, 8-Д	1 год.
5.	Курс за вибором «Робототехніка», автори Василюк А.Д., Клименко П.О., Ніфантьєв К.С. (8-9 клас)	9-А, 9-Г	2 год.
6.	Курс за вибором «Звичай та обряди українського народу в контексті художньої літератури», автори Ткач А.В., Клим Н.М. (9 клас)	9-В	1 год.
7.	Курс за вибором «Соціальне шкільне підприємство», автори Дятленко С., Корнецький А., Кононкін В., Кучерук О., Савицький І.	9-Б	1 год.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ (6-9 класи)

Розроблена на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта).

Освітня програма *базової освіти (6-9 класи)* окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом базової освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями *обов'язкових результатів навчання*, визначених Державним стандартом базової освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження та *очікувані результати навчання* здобувачів базової освіти, подані в рамках освітніх галузей;
- перелік та пропонований зміст освітніх галузей базової освіти, укладений за змістовими лініями;
- орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін тощо, зокрема їхньої інтеграції, а також логічної послідовності їхнього вивчення;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості базової освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 6-9-х класів комунального закладу складає 4585/4690 годин/навчальний рік:

для 6-х класів – 1085 годин/навчальний рік,

для 7-х класів – 1120 годин/навчальний рік,

для 8-х класів – 1190/1225 годин/навчальний рік,

для 9-х класів – 1190/1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах (додаток № 3-4).

Перелік освітніх галузей

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Навчальні плани II ступеня передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову, що є шкільним компонентом і задовольняє освітні потреби учнів та їх батьків.

Орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах (додаток 5).

Відповідно до Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у закладах загальної середньої освіти (додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.03.2002 р. за № 229/6517, із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти N 572 від 09.10.2002 наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту N 921 від 17.08.2012 наказом Міністерства освіти і науки N 401 від 08.04.2016) 5-9 класи можуть ділитися на групи під час вивчення іноземної мови, при проведенні уроків трудового навчання за умови більше 27 учнів у класі, під час проведення практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі.

Загальні очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, комунальним закладом визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Очікувані результати
1	Спілкування державною мовою	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іноземних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.</p>

		<p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p>

		<p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних</p>

		<p>норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>
--	--	--

В навчальних програмах виокремлюються такі наскрізні лінії ключових компетентностей:

- «Екологічна безпека й сталий розвиток»,
- «Громадянська відповідальність»,
- «Здоров'я і безпека»,
- «Підприємливість і фінансова грамотність».

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях. Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>

<p>Громадянська відповідальність</p>	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
<p>Здоров'я і безпека</p>	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>
<p>Підприємливість і фінансова грамотність</p>	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, оперативно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до освітнього процесу і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Форми організації освітнього процесу

- Очна (денна) форма з використанням різних типів уроків та навчально-практичних занять;

- індивідуальна форма;
- дистанційна форма.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- урок формування компетентностей;
- урок розвитку компетентностей;
- урок перевірки або оцінювання досягнення компетентностей;
- урок корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо).

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти

Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року розпочинають здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової освіти за інших умов.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності здійснено в повному обсязі, предмети викладаються 67 учителями відповідного фаху. Кожний педагог систематично здійснює підвищення свого фахового рівня шляхом проходження курсів (форма проходження на вибір учителя) – не менше 150 годин здійснюється протягом 5 років, атестації – 1 раз на 5 років;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності відповідає державним програмам, затвердженим МОН України;

- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності у ліцеї здійснюється через оснащення шкільних кабінетів сучасними меблями, технічними засобами навчання (комп'ютерами, сучасними телевізорами, проекторами та інше), а також навчально-методичним наповненням. Навчальні кабінети ліцею оснащені сучасними технічними засобами, різнорівневим дидактичним та роздатковим матеріалом, банком паперових та електронних контрольних завдань для здійснення моніторингу з предметів;
- якість проведення навчальних занять: вчителями закладу уроки проводяться відповідно чинних навчальних програм, календарних планів, конспектів уроків, з використанням інноваційних методів і технологій, технічних засобів навчання;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) планується відповідно до графіка внутрішкільного контролю та моніторингу семестрового та річного балів.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності планується через систему роботи професійних спільнот, педагогічних рад, семінарів;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення через накази по школі, в яких визначаємо як позитивні, так і негативні сторони і плануються заходи корекції;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти висвітлюється у планах роботи психолога та соціального педагога;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників через систему післядипломної освіти педагогів, веб-платформи та форми методичної роботи (кожен учитель створює власне портфоліо, відстежуються досягнення та успіхи), раз на 5 років здійснюється атестація вчителя.

Контроль та оцінювання навчальних досягнень

Стаття 17. Закону України «Про повну загальну освіту»

1. Кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та добросовісне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти.

2. Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання, державна підсумкова атестація, зовнішнє незалежне оцінювання.

3. Формувальне, поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів на предмет їх відповідності вимогам навчальної програми, вибір форм, змісту та способу оцінювання здійснюють педагогічні працівники закладу освіти.

Нормативно-правова база:

- Методичні рекомендації щодо оцінювання учнів 5-11 класів.
- Лист МОН від 29.10.2007 N 1/9-651 «Про обсяг і характер домашніх завдань учнів загальноосвітніх навчальних закладів».

- Наказ МОН від 21.08. 2013 № 1222«Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти»(5-9 класи)
- Наказ МОН від 13 квітня 2011 року №329«Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти»(10-11 класи),
- Інструктивно-методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2022/2023 навчальному році (лист МОНУ від 19.08.2022 № 1/9530-22),
- Пояснювальні записки до навчальних програм з предметів.

Правила оцінювання навчальних досягнень учнів 6-9-х класів

При оцінюванні навчальних досягнень учнів мають ураховуватися:

- характеристики відповіді учня: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;
- якість знань: осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;
- ступінь сформованості загальнонавчальних та предметних умінь і навичок;
- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);
- самостійність оцінних суджень.

Ці орієнтири покладено в основу чотирьох рівнів навчальних досягнень учнів: початкового, середнього, достатнього, високого.

У загальнодидактичному плані рівні визначаються за такими характеристиками:

Перший рівень - початковий. Відповідь учня (учениці) фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.

Другий рівень - середній. Учень (учениця) відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

Третій рівень - достатній. Учень (учениця) знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь учня (учениця) правильна, логічна, обґрунтована, хоча їм бракує власних суджень.

Четвертий рівень - високий. Знання учня (учениці) є глибокими, міцними, системними; учень (учениця) вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, його (її) навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію. Водночас, визначення високого рівня навчальних досягнень, зокрема оцінки 12 балів, передбачає знання та уміння в межах навчальної програми і не передбачає участі школярів у олімпіадах, творчих конкурсах тощо.

Кожний наступний рівень вимог вбирає в себе вимоги до попереднього, а також додає нові характеристики.

Критерії оцінювання навчальних досягнень реалізуються в нормах оцінок, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються, та показником оцінки в балах.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів
Початковий	1	Учень (учениця) розрізняє об'єкти вивчення
	2	Учень (учениця) відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учень (учениця) відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання
	4	Учень (учениця) з допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал, може повторити за зразком певну операцію, дію
Середній	5	Учень (учениця) відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
	6	Учень (учениця) виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його (її) правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком
	7	Учень (учениця) правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
Достатній	8	Знання учня (учениці) є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і має неточності
	9	Учень (учениця) добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
	10	Учень (учениця) має повні, глибокі знання, здатний (а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення
Високий	11	Учень (учениця) має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
	12	Учень (учениця) має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у

	стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення
--	--

Основні процедури оцінювання

- Поточне оцінювання;
- формувальне оцінювання;
- підсумкове (тематичне; семестрове; річне) оцінювання;
- державна підсумкова атестація.

Об'єктом поточного оцінювання рівня навчальних досягнень учнів є знання, вміння та навички, самостійність оцінних суджень, досвід творчої діяльності та емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності.

Поточне оцінювання здійснюється у процесі поурочного вивчення теми. Його основними завданнями є: встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок.

Формами поточного оцінювання є індивідуальне та фронтальне опитування; робота з діаграмами, графіками, схемами; зарисовки біологічних об'єктів; робота з контурними картами; виконання учнями різних видів письмових робіт; взаємоконтроль учнів у парах і групах; самоконтроль тощо. В умовах упровадження зовнішнього незалежного оцінювання особливого значення набуває тестова форма контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів.

Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основною для коригування роботи вчителя на уроці.

Формувальне оцінювання – відбувається під час навчання, сприяє кращим результатам учнів і ґрунтується на поставлених цілях (тобто оцінювання для навчання). Це оцінювання учнівського прогресу, що дає змогу вчителям визначати потреби учнів, адаптуючи до них процес навчання. Це постійне оцінювання, яке розпочинається з попереднього оцінювання знань і вмінь учнів на початку теми та впродовж її вивчення. Формувальне оцінювання включає: самооцінювання, оцінювання учнями, оцінювання співробітництва та оцінювання результатів проєктної діяльності. Алгоритм діяльності вчителя щодо організації формувального оцінювання:

- формулювання об'єктивних та зрозумілих для учнів навчальних цілей;
- створення ефективного зворотнього зв'язку;
- забезпечення активної участі учнів у процесі пізнання;
- ознайомлення учнів з критеріями оцінювання;
- забезпечення можливості й уміння учнів аналізувати власну діяльність (рефлексія);
- корегування спільно з учнями підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання.

Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування учнями матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, контрольних робіт) та навчальної активності школярів.

Перед початком вивчення чергової теми всі учні мають бути ознайомлені з тривалістю вивчення теми (кількість занять); кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення; умовами оцінювання.

У процесі вивчення значних за обсягом тем дозволяється проводити декілька проміжних тематичних оцінювань. І, навпаки, якщо на опанування матеріалу теми передбачено, наприклад, 2-3 навчальні години, вони можуть об'єднуватися для проведення тематичного оцінювання.

Оцінка за семестр виставляється за результатами тематичного оцінювання, а за рік - на основі семестрових оцінок. Учень (учениця) має право на підвищення семестрової оцінки.

У 9-х класах проводиться державна підсумкова атестація навчальних досягнень учнів відповідно до Положення про державну підсумкову атестацію учнів у системі загальної середньої освіти.

Тип документа про рівень освіти: свідоцтво про здобуття базової середньої освіти – після завершення навчання у школі II ступеня.

**Поділ 5-9-х класів на підгрупи при вивченні окремих предметів
Англійська мова**

6-А	37	Гнатенко Олена Андріївна	2	18
		Протосовицька Ольга Василівна	2	19
6-В	36	Гнатенко Олена Андріївна	3	18
		Суліменко Віолетта Олегівна	3	18
6-Г	36	Гнатенко Олена Андріївна	3	18
		Протосовицька Ольга Василівна	3	18
6-Д	35	Гнатенко Олена Андріївна	3	18
		Протосовицька Ольга Василівна	3	17
7-А	31	Гнатенко Олена Андріївна	3	16
		Протосовицька Ольга Василівна	3	15
7-Б	32	Гнатенко Олена Андріївна	3	16
		Мазарчук Олена Сергіївна	3	16
7-В	33	Гнатенко Олена Андріївна	2	17
		Мазарчук Олена Сергіївна	2	16
7-Г	30	Гнатенко Олена Андріївна	3	15
		Мазарчук Олена Сергіївна	3	15
7-Д	32	Гнатенко Олена Андріївна	3	16
		Мазарчук Олена Сергіївна	3	16
8-А	35	Слободянюк Ірина Сергіївна	3	18
		Пінчук Євгенія Савівна	3	17
8-Б	34	Балух Ольга Володимирівна	3	17
		Джулай Тетяна Володимирівна	3	17
8-В	34	Балух Ольга Володимирівна	2	17
		Джулай Тетяна Володимирівна	2	17
8-Г	33	Слободянюк Ірина Сергіївна	3	16
		Пінчук Євгенія Савівна	3	17
8-Д	36	Балух Ольга Володимирівна	3	18
		Джулай Тетяна Володимирівна	3	18
9-А	33	Балух Ольга Володимирівна	3	16
		Джулай Тетяна Володимирівна	3	17
9-Б	35	Балух Ольга Володимирівна	3	18
		Джулай Тетяна Володимирівна	3	17
9-В	34	Балух Ольга Володимирівна	2	16
		Джулай Тетяна Володимирівна	2	18
9-Г	34	Балух Ольга Володимирівна	2	17
		Джулай Тетяна Володимирівна	2	17

Німецька мова

Клас	Кількість учнів	ПІБ вчителя	Кількість годин	Кількість учнів у групі
7-А	31	Петровська Наталія Вікторівна	2	16
		Слободянюк Ірина Сергіївна	2	16

8В	34	Слободянюк Ірина Сергіївна	2	17
		Петровська Наталія Вікторівна	2	17
9-В	34	Слободянюк Ірина Сергіївна	2	18
		Петровська Наталія Вікторівна	2	16
9-Г	34	Слободянюк Ірина Сергіївна	2	17
		Петровська Наталія Вікторівна	2	17

Інформатика

Клас	Кількість учнів	ПІБ вчителя	Кількість годин	Кількість учнів у групі
6-А	37	Парамзіна Світлана Василівна	1	18
		Мамчур Алла Тимофіївна	1	19
6-В	36	Парамзіна Світлана Василівна	1	18
		Мамчур Алла Тимофіївна	1	18
6-Г	36	Парамзіна Світлана Василівна	1	18
		Мамчур Алла Тимофіївна	1	18
6-Д	35	Парамзіна Світлана Василівна	1	17
		Мамчур Алла Тимофіївна	1	18
7-А	31	Юрченко Наталя Василівна	1	16
		Мамчур Алла Тимофіївна	1	15
7-Б	32	Наконечний Олег Олександрович	1	16
		Юрченко Наталя Василівна	1	16
7-В	33	Наконечний Олег Олександрович	1	16
		Юрченко Наталя Василівна	1	17
7-Г	30	Наконечний Олег Олександрович	1	15
		Юрченко Наталя Василівна	1	15
7-Д	32	Наконечний Олег Олександрович	1	16
		Юрченко Наталя Василівна	1	16
8-А	35	Наконечний Олег Олександрович	2	17
		Мамчур Алла Тимофіївна	2	18
8-Б	34	Наконечний Олег Олександрович	2	17
		Мамчур Алла Тимофіївна	2	17
8-В	34	Наконечний Олег Олександрович	2	16
		Мамчур Алла Тимофіївна	2	18
8-Г	33	Наконечний Олег Олександрович	2	16
		Мамчур Алла Тимофіївна	2	17
8-Д	36	Наконечний Олег Олександрович	2	18
		Мамчур Алла Тимофіївна	2	18
9-А	33	Слушний Олег Миколайович	2	17
		Мамчур Алла Тимофіївна	2	16
9-Б	35	Слушний Олег Миколайович	2	17
		Мамчур Алла Тимофіївна	2	18
9-В	34	Слушний Олег Миколайович	2	16
		Мамчур Алла Тимофіївна	2	18
9-Г	34	Слушний Олег Миколайович	2	17
		Мамчур Алла Тимофіївна	2	17

Трудове навчання

Клас	Кількість учнів	ПІБ вчителя	Кількість годин	Кількість учнів у групі
6-А	37	Самсонюк Оксана Миколаївна	2	17
		Дзигаленко Людмила Миколаївна	2	20
6-В	36	Самсонюк Оксана Миколаївна	2	20
		Дзигаленко Людмила Миколаївна	2	16
6-Г	36	Самсонюк Оксана Миколаївна	2	19
		Дзигаленко Людмила Миколаївна	2	17
6-Д	35	Самсонюк Оксана Миколаївна	2	18
		Дзигаленко Людмила Миколаївна	2	17
7-А	31	Костюк Олександр Миколайович	1	15
		Парамзіна Світлана Василівна	1	16
7-Б	32	Костюк Олександр Миколайович	1	15
		Парамзіна Світлана Василівна	1	17
7-В	33	Костюк Олександр Миколайович	1	17
		Парамзіна Світлана Василівна	1	16
7-Г	30	Костюк Олександр Миколайович	1	13
		Парамзіна Світлана Василівна	1	17
7-Д	32	Костюк Олександр Миколайович	1	19
		Парамзіна Світлана Василівна	1	13
8-А	35	Костюк Олександр Миколайович	1	17
		Парамзіна Світлана Василівна	1	18
8-Б	34	Костюк Олександр Миколайович	1	18
		Парамзіна Світлана Василівна	1	16
8-В	34	Костюк Олександр Миколайович	1	16
		Парамзіна Світлана Василівна	1	18
8-Г	33	Костюк Олександр Миколайович	1	18
		Парамзіна Світлана Василівна	1	15
8-Д	36	Костюк Олександр Миколайович	1	17
		Парамзіна Світлана Василівна	1	19
9-А	33	Костюк Олександр Миколайович	1	14
		Парамзіна Світлана Василівна	1	19
9-Б	35	Костюк Олександр Миколайович	1	17
		Парамзіна Світлана Василівна	1	18
9-В	34	Костюк Олександр Миколайович	1	15
		Парамзіна Світлана Василівна	1	19
9-Г	34	Костюк Олександр Миколайович	1	17
		Парамзіна Світлана Василівна	1	17

Трудове навчання
2022/2023 навчальний рік
6-9 класи (дівчата)

№ п/п	Проектно-технологічна діяльність учнів, об'єкти проектування	Основна технологія	Додаткова технологія
6 клас			
1.	Проект «Охайне житло»	Технологія побутової діяльності та самообслуговування	Технологія догляду за житлом
2.	Проект «Здоров'я та краса мого волосся»	Технологія побутової діяльності та самообслуговування	Технологія догляду за волоссям
3.	Органайзер для рукоділля	Технологія обробки текстильних матеріалів машинним способом	Технологія обробки текстильних матеріалів ручним способом
4.	Серветка	Технологія виготовлення вишитих виробів	
5.	Ялинкова прикраса	Аплікація	Технологія обробки текстильних матеріалів ручним способом
6.	Об'ємна м'яка іграшка	Технологія обробки текстильних матеріалів ручним способом	Технологія обробки текстильних матеріалів машинним способом
7.	Пазли	Технологія обробки текстильних матеріалів ручним способом	Технологія виготовлення вишитих виробів
8.	Брелок	Технологія виготовлення виробів з бісеру	-
7 клас			
1.	Проект «Малярні роботи в побуті власними руками»	Технологія побутової діяльності та самообслуговування	Технологія малярних робіт
2.	Проект «Я - споживач»	Технологія побутової діяльності та самообслуговування	Технологія придбання продуктів харчування та інших товарів
3.	Текстильні квіти	Технологія виготовлення в'язаних виробів гачком	
4.	Прикраси із бісеру	Технологія виготовлення виробів з бісеру	
5.	Текстильні квіти	Технологія виготовлення штучних квітів	Аплікація
6.	М'яка іграшка	Технологія обробки текстильних матеріалів машинним способом	Технологія обробки текстильних матеріалів ручним способом. Технологія виготовлення вишитих виробів
8 клас			
1.	Проект «Моя зачіска».	Технологія побутової діяльності та самообслуговування	Технологія догляду за волоссям

2.	Проект «Мій одяг – мій імідж»	Технологія побутової діяльності та самообслуговування	Технологія добору одягу та взуття і догляду за ними
3.	Поясний виріб	Технологія обробки текстильних матеріалів машинним способом	Технологія обробки текстильних матеріалів ручним способом
4.	Текстильна лялька	Технологія обробки текстильних матеріалів ручним способом	Технологія обробки текстильних матеріалів машинним способом. Технологія виготовлення вишитих виробів.
5.	Прикраси для волосся	Технологія виготовлення виробів за допомогою 3д ручки	Аплікація
6.	Намісто, підвіска	Технологія виготовлення виробів з бісеру	-

9 клас

1.	Проект «Мій стиль»	Технологія побутової діяльності та самообслуговування	Технологія проектування власного стилю
2.	Проект «Розвиваючі іграшки для малюків»	Технологія обробки текстильних матеріалів ручним способом	Технологія обробки текстильних матеріалів машинним способом. Аплікація. Технологія виготовлення вишитих виробів.
3.	Проект «Вироби для власних потреб»	Технологія обробки текстильних матеріалів машинним способом	Технологія обробки текстильних матеріалів ручним способом. Технологія виготовлення вишитих виробів

6-9 класи (хлопці)

№ п/п	Проектно-технологічна діяльність учнів, об'єкти проектування	Основна технологія	Додаткова технологія
6 клас			
1.	Проект «Охайне житло»	Технологія побутової діяльності та самообслуговування	Технологія догляду за житлом
2.	Проект «Здоров'я та краса мого волосся»	Технологія побутової діяльності та самообслуговування	Технологія догляду за волоссям
3.	Підставка під гарячий посуд з термостійкими з'єднаннями.	Технологія обробки деревини	Технологія обробки деревних матеріалів(ДВП, фанера). Технологія обробки текстильних матеріалів ручним способом.
4.	Макет транспортного засобу.	Технологія обробки деревини	Технологія обробки деревних матеріалів(ДВП, фанера). Технологія оздоблення виробів художнім

			випалюванням (пірографія).
5.	Ялинкова прикраса	Технологія обробки деревини	Технологія обробки деревних матеріалів(ДВП, фанера). Технологія оздоблення виробів художнім випалюванням
6.	Головоломка з дроту	Технологія обробки тонколистого металу та дроту	Технологія карбування.
7.	Серветниця	Технологія обробки тонколистого металу та дроту	Технологія карбування.
8.	Сокира	Технологія обробки тонколистого металу та дроту	Технологія карбування.
7 клас			
1.	Проект «Малярні роботи в побуті власними руками»	Технологія побутової діяльності та самообслуговування	Технологія малярних робіт
2.	Проект «Я - споживач»	Технологія побутової діяльності та самообслуговування	Технологія придбання продуктів харчування та інших товарів
3.	Скринька	Технологія ручної обробки деревини	Технологія оздоблення різьбленням.
4.	Рамка для фото	Технологія ручної обробки деревини	Технологія оздоблення різьбленням.
5.	Кухонне приладдя	Технологія ручної обробки деревини	Технологія оздоблення різьбленням.
6.	Корпус годинника	Технологія ручної обробки деревини	Технологія оздоблення різьбленням.
8 клас			
1.	Проект «Моя зачіска».	Технологія побутової діяльності та самообслуговування	Технологія догляду за волоссям
2.	Проект «Мій одяг – мій імідж»	Технологія побутової діяльності та самообслуговування	Технологія добору одягу та взуття і догляду за ними
3.	Підставка для спецій, прикрас, сувенірів, квітів тощо	Технологія ручної обробки деревини	Технологія механічної обробки деревини
4.	Будиночок для тварин	Технологія ручної обробки деревини	Технологія механічної обробки деревини
5.	Панно	Технологія ручної обробки деревини	Технологія механічної обробки деревини
6.	Елементи ландшафтного дизайну	Технологія ручної обробки деревини	Технологія механічної обробки деревини Технологія ландшафтного дизайну
9 клас			
1.	Проект «Мій стиль»	Технологія побутової діяльності та самообслуговування	Технологія проектування власного стилю
2.	Проект «Вироби для власних потреб»	Технологія ручної обробки деревини	Технологія механічної обробки деревини. Технологія поєднання різних технологій обробки конструкційних матеріалів
3.	Проект «Обладнання та пристосування для навчальних кабінетів»	Технологія ручної обробки сортового прокату. Технологія ручної обробки деревини.	Технологія механічної обробки деревини

Фізична культура
2022/2023 навчальний рік
6-9 класи

Затверджено та надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698)

№ п/п	Назви модулів	Спеціальна фізична підготовка
6 клас		
1.	Легка атлетика	<p>Діяльнісний компонент Учень, учениця: виконує: спеціальні бігові вправи, стрибкові вправи, спеціальні вправи для метань, вправи з набивними м'ячами. Спеціальні бігові вправи, стрибкові вправи: багатоскоки, спеціальні вправи для метань, вправи з набивними м'ячами</p> <p>Біг Діяльнісний компонент Учень, учениця: виконує: біг 30 м, 60 м; рівномірний біг до Біг 30 м, біг 60 м, біг по дистанції, 1200 м (без урахування часу); з а с т о с о в у є види фінішування фінішування. Рівномірний біг до 1200 м.</p> <p>Стрибки Діяльнісний компонент Учень, учениця: виконує: стрибки в довжину з місця, стрибки в довжину з розбігу способом «зігнувши ноги», стрибки у висоту з розбігу способом «переступання» Стрибки в довжину та висоту.</p> <p>Метання Діяльнісний компонент Учень, учениця: виконує: метання малого м'яча на дальність з трьох кроків, метання в горизонтальну та вертикальну ціль, кидання набивного м'яча (0,5– 1 кг) з різних положень Метання малого м'яча на дальність з трьох кроків, метання в горизонтальну та вертикальну ціль, кидання набивного м'яча.</p>
2.	Футбол	<p>Діяльнісний компонент Учень, учениця: володіє технікою виконання вправ; дотримується спрощених правил спортивних ігор з елементами футболу; виконує: стрибки з імітуванням удару головою, рухливі та спортивні ігри з елементами футболу Рухливі ігри та естафети з м'ячем («День і ніч», «Виклик», «Виклик номерів», «Ривок за м'ячем», «Виштовхни з кола», «Мисливці й качки» та інші); прискорення та ривки з м'ячем; стрибки з імітуванням удару головою; спортивні ігри гандбол, баскетбол за спрощеними правилами з елементами футболу</p>
3.	Гімнастика	<p>Діяльнісний компонент Учень, учениця: виконує: стройові вправи і прийоми; Стройові вправи і прийоми; загальнорозвивальні вправи: з гантелями, еспандерами; з предметами збільшеної ваги; у парах; підстрибування вгору з упору присівши; стрибки у присіді, пересуваючись у різні боки, танцювальні кроки вправи з предметами; підстрибування вгору з упору присівши; різновиди стрибків; танцювальні кроки</p> <p>Стрибки. опорні стрибки через козла в ширину висотою 85–100 см (хлопці – способом «зігнувши ноги»; дівчата – з настрибуванням в упор присівши і зіскоком вигнувшись та способом «ноги нарізно»); стрибки зі скакалкою Опорний стрибок через гімнастичного козла (хлопці – способом «зігнувши ноги»; дівчата – з настрибуванням в упор присівши і зіскоком вигнувшись та способом «ноги нарізно»); стрибки зі скакалкою</p> <p>Лазіння Діяльнісний компонент Учень, учениця: виконує лазіння по канату в три прийоми Лазіння по вертикальному канату</p> <p>Акробатика</p>

		<p>Діяльнісний компонент Учень: виконує: орієнтовні комбінації елементів вправ: в. п. – старт плавця – довгий перекид уперед – перекид уперед – перекид назад – перекатом назад стійка на лопатках – перехід у положення лежачи на спині – «міст» – перехід в упор присівши – о.с.</p> <p>Учениця: виконує: орієнтовні комбінації елементів вправ: в. п. – о. с. – напівшпагат, руки в Хлопці: – стійка на голові і руках (з допомогою); – стійка плавця, довгий перекид уперед. Дівчата: – напівшпагат із різними положенням рук і з різних вихідних положень сторони – стійка на колінах – стрибком упор присівши – два перекиди вперед – перекатом назад стійка на лопатках – перекатом уперед упор присівши – перекид назад – випрямитися – «міст» (з допомогою) – перехід в упор присівши – о. с.</p> <p>Виси та упори</p> <p>Діяльнісний компонент Учень: виконує: вправи на паралельних брусах (низьких): орієнтовну комбінацію елементів вправ: упор на брус з опорою ногами – махом вперед сід «ноги нарізно» – сід на стегні – перехват лівою (правою) – зіскок з поворотом на 180° з утриманням о. с.; вправи на перекладині (низькій та високій): орієнтовну комбінацію елементів вправ: вис стоячи – махом однієї і поштовхом другої підйом переверотом в упор – перемах правою – спад у вис завісом – підйом завісом у сід верхом – перемах правою назад – зіскок із поворотом на 90° – о. с.; підтягування у висі на високій перекладині; згинання та розгинання рук в упорі від підлоги.</p> <p>Діяльнісний компонент Учениця: виконує: вправи на різновисоких брусах та низькій перекладині: орієнтовну комбінацію елементів вправ: вис стоячи – махом однієї і поштовхом другої вис вигнувшись з опорою ногами на верхню – махом однієї і поштовхом другої перехід в упор на нижній – перехватом рук за верхню жердину поворот у вис лежачи – вис присівши – вис – з розмахування вигинами вис лежачи – сід на лівому (правому) стегні – зіскок з поворотом на 90°; підтягування у висі лежачи (перекладина висотою 95 см); згинання та розгинання рук в упорі лежачи від підлоги</p> <p>Хлопці: вправи на паралельних брусах (низьких): махи в упорі; вправи на перекладині (низькій та високій): перемах правою; спад у вис завісом; підйом завісом у сід верхом; перемах правою назад; зіскок із поворотом на 90°.</p> <p>Дівчата: вправи на різновисоких брусах та низькій перекладині (висота 95 см): розмахування у висі на верхній жердині; вис присівши; вис лежачи; махом однієї і поштовхом другої від верхньої жердини перехід в упор на нижню; сід на лівому(правому) стегні; зіскок з поворотом на 90°</p>
4.	Баскетбол	<p>Діяльнісний компонент</p> <p>Учень, учениця: виконує: прискорення з місця на 5, 10, 15 м з різних вихідних положень; «човниковий» біг 4-9 м; чергування прискорень, зупинок, поворотів, бігу зі зміною напрямку за зоровим сигналом; вправи для розвитку сили м'язів тулуба, плечового пояса та кистей рук, гнучкості; застосовує: серійні стрибки поштовхом однієї та двох ніг із дістананням високих предметів; вистрибування з присіду;</p> <p>Спеціальні вправи для розвитку фізичних якостей, рухливі ігри та естафети естафети, рухливі ігри.</p> <p>Діяльнісний компонент</p> <p>Учень, учениця: виконує: чергування вивчених способів пересувань; кидки однією рукою зверху з місця (з відскоком від щита в кошик), двома руками від голови (дівчата) та в русі (з двох кроків); подвійний крок, техніку виконання штрафного кидка; фінти; протидію нападаючому гравцю з м'ячем; застосовує: ловіння і передачі м'яча однією рукою від плеча в парах, трійках; оптимальний вибір місця для одержання передачі м'яча; технічні прийоми нападу й захисту у взаємодії з партнерами під час гри; здійснює:</p>

		ведення м'яча (правою та лівою рукою почергово) з наступною передачею в колонах, парах, трійках; ведення з опором захисника. Пересування; ловіння і передачі м'яча однією рукою від плеча; ведення м'яча; кидки однією рукою зверху; подвійний крок, штрафний кидок, фінти.
5.	Волейбол	<p>Діяльнісний компонент Учень, учениця: виконує: стрибкові вправи; спеціальні вправи для розвитку гнучкості верхнього плечового пояса, сили верхніх та нижніх кінцівок, черевного преса, спини; вправи на розтягування; вправи для розвитку швидкості, спритності; Стрибкові вправи, спеціальні вправи для розвитку гнучкості верхнього плечового пояса, сили верхніх та нижніх кінцівок, черевного преса, спини, вправи на розтягування. Вправи для розвитку швидкості, спритності.</p> <p>Діяльнісний компонент Учень, учениця: виконує: способи пересування по Способи пересування гравців по волейбольному майданчику; передачі м'яча двома руками зверху; прийом м'яча знизу від стіни, в парах та колонах; прийом м'яча знизу після переміщення; вибір місця для виконання другої передачі; вибір місця для виконання нижніх подач; нижню пряму та бокову подачі з відстані 4–6 м від сітки та від стіни; прийом м'яча після подачі; бере участь: у навчальній грі волейбол за спрощеними правилами; у рухливій грі «Малюкбол». Ціннісний компонент свідомо ставиться до власного здоров'я та здоров'я інших ігровому майданчику, поєднання способів пересування. Передача м'яча двома руками зверху. Прийом м'яча двома руками знизу. Прийом м'яча двома руками знизу після переміщення. Вибір місця для виконання другої передачі. Вибір місця для виконання нижніх подач. Нижня пряма та бокова подача. Прийом м'яча знизу після виконання нижньої прямої (бокової) подачі від стіни. Навчальна гра волейбол за спрощеними правилами, рухлива гра «Малюкбол».</p>
7 клас		
1.	Футбол	<p>Діяльнісний та ціннісний компонент Учень, учениця: володіє технікою виконання вправ; виконує: стрибки з імітуванням удару головою, рухливі та спортивні ігри за спрощеними правилами з елементами футболу Рухливі ігри та естафети з м'ячем («День і ніч», «Виклик», «Виклик номерів», «Ривок за м'ячем», «Виштовхни з кола», «Мисливці й качки» та інші); прискорення та ривки з м'ячем; стрибки з імітуванням удару головою; діставання підвішеного м'яча головою; спортивні ігри гандбол, баскетбол за спрощеними правилами з елементами футболу</p>
2.	Легка атлетика	<p>Діяльнісний компонент: учень, учениця: виконує: спеціальні бігові вправи, стрибкові вправи, спеціальні вправи для метань, вправи з набивними м'ячами Спеціальні бігові вправи, стрибкові вправи: багатоскоки, спеціальні вправи для метань, вправи з набивними м'ячами</p> <p>Біг Діяльнісний компонент Учень, учениця: виконує: біг 30 м, 60 м, рів-номірний біг 1000 м, повільний біг до 1500 м Біг 30 м, біг 60 м. Рівномірний біг 1000 м, повільний біг до 1500 м</p> <p>Стрибки Діяльнісний компонент Учень, учениця: виконує: стрибки в довжину з місця, «потрійний стрибок» з місця, стрибки в довжину з розбігу способом «зігнувши ноги», стрибки у висоту з розбігу способом «переступання» Стрибки в довжину (з місця, «потрійний стрибок» з місця, з розбігу способом «зігнувши ноги») та стрибки у висоту з розбігу способом «переступання».</p>

		<p>Метання Діяльнісний компонент Учень, учениця: виконує метання малого м'яча на Метання малого м'яча на дальність з дальність з розбігу розбігу</p>
3.	Гімнастика	<p>Діяльнісний компонент: учень, учениця: виконує: стройові вправи і прийоми; загальнорозвивальні вправи з предметами (скакалка, гімнастична палиця, гумові джгути, набивні м'ячі) та без предметів; перетягування каната; вправи для формування та корекції постави; комплекси ритмічної гімнастики; танцювальні вправи Стройові вправи і прийоми, загальнорозвивальні вправи з предметами та без предметів; перетягування каната; вправи для формування та корекції постави; ритмічна гімнастика; танцювальні вправи</p> <p>Стрибки Діяльнісний компонент Учень, учениця: виконує: опорні стрибки способом «ноги нарізно», «зігнувши ноги» (козел у довжину, висота 90–105 см); стрибки через скакалку Опорні стрибки; стрибки через скакалку</p> <p>Лазіння Діяльнісний компонент Учень: виконує лазіння по канату у два чи три прийоми Хлопці: лазіння по вертикальному канату</p> <p>Рівновага Діяльнісний компонент Учениця: виконує: зв'язку елементів: вхід з додатковою опорою на кінець колоди – стійка на носках, руки в сторони – 2–3 кроки на носках – мах правою (лівою), руки вперед – мах лівою (правою), руки вперед – поворот кругом на носках у напівприсіді, руки в сторони – 2 стрибки зі зміною положення ніг – крок правою(лівою) – упор стоячи на лівому (правому) коліні, хват за колоду – праву (ліву) ногу вниз – махом правої (лівої) зіскок. Ціннісний компонент застосовує самострахування під час виконання гімнастичних вправ; Дівчата: вправи у стані рівноваги (колода, висота 105–110 см)</p> <p>Акробатика Діяльнісний компонент Учень: виконує: орієнтовну комбінацію елементів вправ: в. п. – стійка на голові і руках (з допомогою) – упор присівши – перекид Хлопці: – стійка на долонях з опорою на стіну; – перекид назад в упор стоячи ноги уперед – довгий перекид уперед – перекид назад в упор стоячи ноги нарізно – стрибок в о. с. Учениця: виконує: орієнтовну комбінацію елементів вправ: в. п. – о. с. – два перекиди вперед – перекатом назад стійка на лопатках – перекатом уперед упор присівши – перекид назад у напівшпагат, руки в сторони – стійка на колінах – стрибок в упор присівши – випрямитися – «міст» (з допомогою) – перехід в упор присівши – о. с. нарізно. Дівчата: – стійка на долонях з опорою на стіну; – перекид назад у напівшпагат</p> <p>Виси та упори Діяльнісний компонент Учень, учениця: виконує: орієнтовну комбінацію елементів вправ: вихід в упор поштовхом двома – махом вперед сід «ноги нарізно» – перемах правою (лівою) – сід на стегні – зіскок з поворотом на 180° з утриманням о. с.; виконує: орієнтовну комбінацію елементів вправ: вис стоячи – підйом переворотом в упор поштовхом двома – перемах правою – спад у вис завісом – підйом завісом у сід верхом – перемах правою назад – зіскок із поворотом на 90° – о. с; підтягування у висі на високій перекладині; згинання та розгинання рук в упорі від підлоги. Ціннісний компонент застосовує самострахування під час виконання гімнастичних вправ Діяльнісний компонент Учениця: виконує: орієнтовну комбінацію елементів вправ: махом однієї та поштовхом другої підйом переворотом в упор на нижній жердині – перехватом рук за верхню жердину поворот у вис лежачи – сід на правому (лівому) стегні, тримаючись правою (лівою) рукою за верхню жердину, ліва (права) рука в сторону – тримаючись зворотним хватом лівої (правої) руки, зіскок з поворотом на 180° – о. с. підтягування у висі лежачи на низькій</p>

		перекладині; згинання та розгинання рук в упорі лежачи; Ціннісний компонент застосовує самострахування під час виконання гімнастичних вправ Хлопці: вправи на паралельних брусах (низьких): вихід в упор поштовхом двома; перемах правою (лівою) в сід на стегні; на перекладині (високій та низькій): підйом переворотом в упор поштовхом двома. Дівчата: вправи на різновисоких брусах та низькій перекладині (висота 95 см): – махом однієї та поштовхом другої підйом переворотом в упор на нижній жердині; – з сиду на стегні зіскок з поворотом на 180°
4.	Баскетбол	<p>Діяльнісний компонент: учень, учениця: виконує: прискорення з місця на 5, 10, 15, 20 м з різних стартових положень; «човниковий» біг 4 - 9 м; серійні стрибки. Спеціальні вправи для розвитку фізичних якостей, рухливі ігри та естафети поштовхом однієї та двох ніг з діставанням високих предметів; вправи з обтяженнями, набивними м'ячами; вправи для розвитку сили м'язів тулуба, плечового пояса та кистей рук: гнучкості; рухливі ігри та естафети з бігом і стрибками.</p> <p>Діяльнісний компонент Учень, учениця: виконує: різноманітні способи пересувань, бігу, стрибків під час активної протидії захисників; чергування різних прийомів ловіння, передач м'яча двома руками зверху та знизу; накривання і відбивання м'яча; застосовує: чергування різних способів ведення м'яча без зорового контролю; кидки однією рукою з місця, в русі й у стрибку; штрафний кидок; кидок м'яча в корзину після подвійного кроку; технічні прийоми нападу і захисту у взаємодіях з партнерами під час навчальної гри. Чергування різних способів пересувань, ведень, передач та кидків м'яча. Подвійний крок. Гра в захисті: протидія атакувальним прийомом суперника</p>
5.	Волейбол	<p>Діяльнісний компонент Учень, учениця: виконує: стрибкові вправи, спеціальні вправи для розвитку гнучкості верхнього плечового поясу, сили верхніх та нижніх кінцівок, черевного пресу, спини, вправи на розтягування, вправи для розвитку швидкості, спритності Вправи для розвитку швидкості, швидкісно-силових якостей, спритності, сили, гнучкості</p> <p>Діяльнісний компонент: учень, учениця: виконує: пересування, різними способами, поєднуючи з передачами та прийомами; нижню пряму та бокову подачі; кидки набивного м'яча двома руками зверху в парах з положення стоячи (0,5–1 кг); кидки волейбольного м'яча правою та лівою руками в парах; кидання тенісного м'яча в ціль; верхню пряму подачу в стіну з відстані 5–8 м та на точність на партнера; верхню пряму Пересування різними способами в поєднанні з технічними прийомами в нападі та захисті. Нижня пряма та бокова подачі з-за лицьової лінії. Кидки набивного м'яча. Кидання волейбольного м'яча правою та лівою руками в парах. Кидки тенісного м'яча правою та лівою руками в ціль. Верхня пряма подача в стіну. Верхня пряма подача на партнера. Верхня пряма подача через сітку із подачу через сітку; прийом м'яча двома руками знизу; застосовує: взаємодію гравців передньої і задньої ліній та систему гри «кутом уперед»; бере участь у навчальній грі волейбол скороченої відстані. Прийом м'яча двома руками знизу після верхньої прямої подачі від стіни та в парах. Взаємодія гравців передньої та задньої ліній. Система гри «кутом уперед». Навчальна гра волейбол</p>
8 клас		
1.	Легка атлетика	<p>Діяльнісний компонент Учень, учениця: виконує: спеціальні бігові вправи, стрибкові вправи, спеціальні вправи для метань Спеціальні бігові вправи, стрибкові вправи: багатоскоки, спеціальні вправи для метань.</p> <p>Біг</p>

		<p>Діяльнісний компонент Учень, учениця: виконує: біг 30 м, 60 м, 100–300 м, повторний біг 2 × 200 м, рівномірний біг до 1000 м (дівчата), 1500 м (хлопці) Біг на короткі та середні дистанції. Повторний біг Рівномірний біг 1000 м (дівчата), 1500 м (хлопці).</p> <p>Метання Діяльнісний компонент Учень, учениця: виконує: метання малого м'яча на дальність з розбігу та м'ячів різного діаметра Метання малого м'яча на дальність з розбігу, метання м'ячів різного діаметра на дальність</p>
2.	Футбол	<p>Діяльнісний компонент Учень, учениця: володіє технікою виконання вправ; виконує: стрибки з місця і з розбігу з імітуванням удару головою чи ногою по м'ячах, підвішених на різній висоті; рухливі ігри та естафети з м'ячем («День і ніч», «Виклик», «Виклик номерів», «Ривок за м'ячем», «Виштовхни з кола», «Мисливці й качки» та інші); зустрічні і колові естафети з подоланням смуги перешкод, з перенесенням, розстановкою та збиранням предметів, метанням у ціль, кидками та ловінням м'яча, стрибками й бігом у різних поєднаннях; прискорення та ривки з м'ячем; ривки до м'яча з наступним ударом по воротах; стрибки з імітуванням удару головою та ногою; діставання підвішеного м'яча головою та ногою, у стрибку з місця і з розбігу; стрибки з місця і з розбігу з ударами головою чи ногою по м'ячах, підвішених на різній висоті; спортивні ігри гандбол, баскетбол за спрощеними правилами з елементами футболу Рухливі та спортивні ігри за спрощеними правилами з елементами футболу; зустрічні і колові естафети з подоланням смуги перешкод, з перенесенням, розстановкою та збиранням предметів, метанням у ціль, кидками та ловінням м'яча, стрибками й бігом у різних поєднаннях; прискорення та ривки з м'ячем; ривки до м'яча з наступним ударом по воротах; стрибки з імітуванням удару головою та ногою; діставання підвішеного м'яча головою та ногою, у стрибку з місця і з розбігу; стрибки з місця і з розбігу з ударами головою чи ногою по м'ячах, підвішених на різній висоті</p>
3.	Гімнастика	<p>Діяльнісний компонент Учень, учениця: виконує: стройові вправи і прийоми; повороти в русі; перешиккування; загальнорозвивальні вправи в парах, з гімнастичними лавами, з набивними м'ячами; перетягування каната; елементи ритмічної, художньої гімнастики; танцювальні вправи; вправи для розвитку гнучкості та сили Стройові вправи і прийоми, повороти в русі; загальнорозвивальні вправи; перетягування каната; елементи ритмічної, художньої гімнастики; танцювальні вправи; вправи для розвитку гнучкості та сили</p> <p>Стрибки Діяльнісний компонент Учень, учениця: виконує: опорні стрибки через козла висотою 100–110 см (хлопці – у довжину способом «ноги нарізно»; дівчата – в ширину способом «ноги нарізно»); стрибки через скакалку Опорні стрибки; стрибки через скакалку</p> <p>Лазіння Діяльнісний компонент Учень: виконує лазіння по канату в два прийоми Хлопці: лазіння по вертикальному канату</p> <p>Рівновага Діяльнісний компонент Учениця: виконує: зв'язку елементів – вхід з додатковою опорою на кінець колоди – руки в сторони – перемінний крок з правої, коло руками вниз – перемінний крок з лівої, коло руками вниз – мах правою, руки вперед – поворот кругом на носках у напівприсіді, руки в сторони – 2 стрибки зі зміною положення ніг – крок правою – упор стоячи на лівому коліні, хват руками за колоду – праву ногу вниз – махом правої зіскок вигнувшись Дівчата: вправи у стані рівноваги (колода – висота 110 см), перемінний крок</p>

		<p>Акробатика Діяльнісний компонент Учень: виконує: орієнтовні комбінації елементів вправ: в. п. – о. с. – стійка на голові і руках – упор присівши – перекид уперед – довгий перекид уперед – перекид назад в упор стоячи ноги нарізно – стрибок в о.с Учениця: виконує: орієнтовні комбінації елементів вправ: рівновага на одній нозі, руки в сторони – упор присівши – 2 перекиди вперед – перекатом назад стійка на лопатках – перекатом уперед упор присівши – перекид назад у напівшпагат, руки в сторони – стійка на колінах – стрибок в упор присівши – випрямитися – «міст» (з допомогою) – перехід в упор присівши – о. с. Хлопці: стійка на руках (з допомогою); Дівчата: рівновага на одній нозі.</p> <p>Виси та упори Діяльнісний компонент Учень: виконує: орієнтовну комбінацію елементів вправ: упор на передпліччі – махом уперед, сід ноги нарізно – перемах у середину – мах назад – зіскок – о. с. виконує: орієнтовну комбінацію елементів вправ: вис стоячи – підйом переворотом в упор поштовхом двома – перемах правою – спад у вис завісом – вис на підколінках – вис зігнувшись – вис вигнувшись – вис на підколінках – через стійку на руках опускання в упор присівши – о. с. підтягування у висі на високій перекладині; згинання та розгинання рук в упорі від підлоги. Учениця: виконує: орієнтовну комбінацію елементів вправ: вис на верхній – з розмахування вигинами вис присівши – поштовхом двома упор на верхній – спад у вис лежачи – сід на правому (лівому) стегні, тримаючись правою (лівою) рукою за верхню жердину, ліва (права) рука в сторону – тримаючись зворотним хватом лівої (правої) руки, зіскок з поворотом на 180° – о. с.; підтягування у висі лежачи; згинання та розгинання рук в упорі лежачи Хлопці: вправи на паралельних брусах: з упору на передпліччях махом уперед, сід ноги нарізно; з сиду ноги нарізно перемах у середину; махом назад – зіскок; вправи на низькій перекладині: – вис на підколінках; – вис зігнувшись; – вис вигнувшись; – опускання в упор присівши через стійку на руках. Дівчата: вправи на різновисоких брусах та низькій перекладині (висота 95 см): з вису присівши поштовхом двома упор на верхній жердині</p>
4.	Баскетбол	<p>Діяльнісний компонент Учень, учениця: виконує: прискорення з різних вихідних положень на 5, 10, 15, 20 м; «човниковий» біг 4-9 м; серійні стрибки поштовхом однієї та двох ніг з діставанням високих предметів; вправи з обтяженнями, набивними м'ячами; естафети; вправи для розвитку сили м'язів тулуба, плечового пояса та кистей рук, гнучкості. Спеціальні вправи для розвитку фізичних якостей, рухливі ігри та естафети</p>
5.	Волейбол	<p>Діяльнісний компонент Учень, учениця: виконує: стрибкові вправи; спеціальні вправи для розвитку гнучкості верхнього плечового пояса, сили верхніх та нижніх кінцівок, черевного преса, спини; вправи на розтягування; вправи для розвитку швидкості, спритності Вправи для розвитку швидкості, швидкісно-силових якостей, спритності, сили, гнучкості</p> <p>Діяльнісний компонент Учень, учениця: виконує: технічні прийоми: передачу м'яча двома руками зверху та прийом і передачу м'яча двома руками знизу в парах через сітку; передачу м'яча двома руками зверху за спину в парах, трійках; прийом м'яча, що відскочив від сітки; нижню та верхню прямі подачі; підвідні вправи для нападаючого удару, нападаючий удар з власного підкидання; одиночне блокування нападаючого удару; другу передачу через гравця зони 3; застосовує: взаємодію гравців передньої та задньої ліній під час прийому м'яча</p>

		після подачі; правила центральної, задньої лінії; Передачі м'яча двома руками зверху в парах через сітку. Прийом та передача м'яча двома руками знизу через сітку в парах. Передача м'яча двома руками зверху за спину в парах, трійках. Прийом м'яча, що відскочив від сітки. Нижня та верхня прямі подачі. Взаємодії гравців передньої та задньої ліній під час прийому м'яча після подачі. Підвідні вправи для нападаючого удару. Нападаючий удар з власного підкидання. Одиночне блокування нападаючого удару. Друга передача через гравця зони 3. Дії гравців під сіткою в зоні 3. Правила центральної, задньої ліній. Навчальна гра волейбол -
9 клас		
1.	Футбол	Діяльнісний компонент Учень, учениця: володіє технікою виконання вправ; виконує: стрибки з місця і з розбігу з імітуванням удару головою чи ногою по м'ячах, підвішених на різній висоті; рухливі ігри («День і ніч», «Виклик», «Виклик номерів», «Ривок за м'ячем», «Виштовхни з кола», «Мисливці й качки» та інші) та спортивні ігри за спрощеними правилами з елементами футболу Рухливі ігри та естафети з м'ячем; зустрічні й колові естафети з подоланням смуги перешкод, з перенесенням, розстановкою та збиранням предметів, метанням у ціль, кидками та ловінням м'яча, стрибками й бігом у різних поєднаннях; прискорення та ривки з м'ячем; ривки до м'яча з наступним ударом по воротах; стрибки з імітуванням удару головою та ногою; дістанання підвішеного м'яча головою та ногою, у стрибку з місця і з розбігу; стрибки з місця і з розбігу з ударами головою чи ногою по м'ячах, підвішених на різній висоті; спортивні ігри гандбол, баскетбол, волейбол, хокей з м'ячем за спрощеними правилами з елементами футболу
2.	Легка атлетика	Діяльнісний компонент Учень, учениця: виконує: спеціальні бігові вправи, стрибкові вправи, спеціальні вправи для метань Спеціальні бігові вправи, стрибкові вправи, спеціальні вправи для метань. Біг Діяльнісний компонент Учень, учениця: виконує: біг 30 м, 60 м, 200–600 м, рівномірний біг до 1000 м (дівчата), 1500 м (хлопці) Біг 30 м, біг 60 м, 200–600 м. Рівномірний біг 1000 м (дівчата), 1500 м (хлопці). Стрибки Діяльнісний компонент Учень, учениця: виконує: стрибки в довжину з місця, стрибки в довжину з розбігу способом «прогинаючись», стрибки у висоту з розбігу способом «переступання» Стрибки в довжину з місця, з розбігу способом «прогинаючись», стрибки у висоту з розбігу способом «переступання». Метання Діяльнісний компонент Учень, учениця: виконує: метання малого м'яча на дальність з розбігу та кидання набивних м'ячів з різних вихідних положень (стоячи, сидячи і т. д.) Метання малого м'яча на дальність з розбігу, кидання набивних м'ячів з різних вихідних положень
3.	Гімнастика	Діяльнісний компонент учень, учениця: виконує: стройові вправи і прийоми; загальнорозвивальні вправи; вправи для формування та корекції постави; вправи з подоланням власної ваги та ваги партнера; вправи для розвитку гнучкості; вправи на координацію рухів; елементи ритмічної гімнастики, хореографії, аеробіки Стройові вправи і прийоми; загальнорозвивальні вправи з предметами та без предметів; вправи для формування та корекції постави; вправи з подоланням власної ваги та ваги партнера; вправи для розвитку гнучкості; вправи на координацію рухів; елементи ритмічної гімнастики, хореографії, аеробіки.

		<p>Стрибки Діяльнісний компонент учень, учениця: виконує: опорні стрибки (хлопці – стрибок через гімнастичного козла в довжину висотою 105–115 см способом «ноги нарізно»; дівчата – стрибок у присід – зіскок вигнувшись через гімнастичного коня чи козла в ширину висотою 100–110 см); стрибки через скакалку Опорні стрибки; стрибки через скакалку</p> <p>Лазіння Діяльнісний компонент учень: виконує лазіння по канату без допомоги ніг Хлопці: лазіння по вертикальному канату.</p> <p>Рівновага Діяльнісний компонент Учениця: виконує: зв'язку елементів: вхід з додатковою опорою на кінець колоди – руки в сторони – перемінний крок з правої, коло руками вниз – перемінний крок з лівої, коло руками вниз – мах правою, руки вперед – поворот кругом на носках у напівприсіді, руки в сторони – 2 стрибки зі зміною положення ніг – поворот направо (наліво) – зіскок вигнувшись ноги нарізно Дівчата: вправи у стані рівноваги, вивчені у попередніх класах (колода, висота 110 см).</p> <p>Акробатика Діяльнісний компонент Учень: Хлопці: виконує: орієнтовні комбінації елементів вправ: в. п. – о. с. – переворот в сторону – поворот на 90° – стійка на руках (з допомогою) – упор присівши – перекид уперед – довгий перекид уперед – перекид назад в упор стоячи ноги нарізно – стрибок в о. с; Учениця: виконує: орієнтовні комбінації елементів вправ: переворот в сторону – поворот на 90° – в. п. – о. с.– упор присівши – два перекиди уперед – перекатом назад стійка на лопатках – перекатом уперед упор присівши – перекид назад у напівшпагат, руки в сторони – стійка на колінах – стрибок в упор присівши – випрямитися – «міст» нахилом назад (з допомогою) – о. с. з «мосту» (з допомогою) переворот у сторону; Дівчата: «міст» нахилом назад (з допомогою); встати з «моста», переворот у сторону.</p> <p>Виси та упори Діяльнісний компонент Учень, учениця: виконує: комбінації елементів вправ вивчених у попередніх класах; орієнтовні комбінації елементів вправ: із вису підйом силою або переворотом в упор – махом назад зіскок, руки в сторони – о.с.; підтягування у висі на високій перекладині; згинання та розгинання рук в упорі лежачи Учениця: виконує: орієнтовні комбінації елементів вправ, вивчених у попередніх класах; підтягування у висі лежачи; згинання та розгинання рук в упорі лежачи Хлопці: вправи на паралельних брусах: згинання і розгинання рук в упорі на брусах; вправи на перекладині: підйом силою; підйом переворотом в упор. Дівчата: вправи на різновисоких брусах та низькій перекладині (висота 95 см).</p>
4.	Баскетбол	<p>Діяльнісний компонент Учень, учениця: виконує: прискорення з місця на 5, 10, 15, 20 м з різних вихідних положень; «човниковий» біг 4-9 м; вправи з обтяженнями, набивними м'ячами; естафети; вправи для розвитку сили м'язів тулуба, плечового пояса та кистей рук; гнучкості; застосовує: зупинки, повороти, біг зі зміною напрямку за зоровим сигналом; серійні стрибки поштовхом однієї та двох ніг із дістанням високих предметів; вистрибування з присіду; стрибки «вглибину» з наступним вистрибуванням угору. Спеціальні вправи для розвитку фізичних якостей, рухливі ігри та естафети.</p> <p>Діяльнісний компонент Учень, учениця:</p>

		<p>виконує: різні способи пересувань, зупинку поєднанні з технічними прийомами нападу й захисту у тактичних взаємодіях і при активному опорі суперників;</p> <p>накривання м'яча і блокування при боротьбі за м'яч, що відскочив від щита; застосовує: асинхронне ведення м'яча без зорового контролю; передачі м'яча різними способами при опорі захисника кидки однією рукою зверху в стрибку із середньої і далекої дистанцій в русі з опором захисника; раціонально використовує технічні прийоми нападу й захисту у взаємодіях з партнерами під час гри Різні способи пересувань, ловіння і передачі м'яча, ведення та кидки в умовах жорсткого опору захисників. Штрафні та дальні кидки. Подвійний крок</p>
5.	Волейбол	<p>Діяльнісний компонент учень, учениця: виконує: стрибкові вправи, спеціальні вправи для розвитку гнучкості верхнього плечового пояса, сили верхніх та нижніх кінцівок, черевного преса, спини; вправи на розтягування; вправи для розвитку швидкості, спритності Вправи для розвитку швидкості, швидкісно-силових якостей, спритності, сили, гнучкості</p> <p>Діяльнісний компонент учень, учениця: виконує: передачі м'яча двома руками зверху через сітку в парах; прийом та передачі м'яча двома руками знизу через сітку в парах; верхню та нижню прямі подачі; прийом м'яча після подачі в задану зону; прямий нападаючий удар з власного підкидання; нападаючий удар з накидання партнера; нападаючий удар з передачі партнера; нападаючий удар із задньої лінії; блокування нападаючого удару; застосовує взаємодію гравців передньої та задньої ліній під час атаквальних та захисних дій; бере участь у навчальній грі волейбол</p> <p>Передачі м'яча двома руками зверху. Прийом та передачі м'яча двома руками. Подачі м'яча — верхня й нижня. Прийом м'яча знизу після подачі в задану зону. Прямий нападаючий удар з власного підкидання. Нападаючий удар з накидання партнера. Нападаючий удар з передачі партнера. Виконання нападаючого удару гравцями задньої лінії. Блокування нападаючого удару. Страхування гравців. Взаємодії гравців задньої лінії під час прийому м'яча. Взаємодії гравців передньої лінії під час атаквальних дій. Навчальна гра волейбол</p>

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах									Разом
		6 клас				7 клас					
		А	Б	Г	Д	А	Б	В	Г	Д	
Мови і літератури	Українська мова	3,5+ 0,5	3,5+ 0,5	3,5+ 0,5	3,5+ 0,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	27,5+2
	Українська література	2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
	Англійська мова	3	3	3	3	2	3	3	3	3	27
	Німецька мова	-	-	-	-	2					2
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
Суспільство знавство	Історія України	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
	Всесвітня історія	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
	Мистецтво	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Математика	Математика	4	4+1	4	4	-	-	-	-	-	16+1
	Алгебра	-	-	-	-	2	2+1	2+1	2	2	10+2
	Геометрія	-	-	-	-	2	2	2	2	2	10
Природознавство	Природознавство	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Біологія	2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
	Географія	2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
	Фізика	-	-	-	-	2	2	2	2	2	10
	Хімія	-	-	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	7,5
Технології	Трудове навчання	2	2	2	2	1	1	1	1	1	13
	Інформатика	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
	Фізична культура	3	3	3	3	3	3	3	3	3	27
Разом		26, 5 +3+ 0,5	26, 5 +3+ 1,5	26, 5 +3+ 0,5	26,5 +3+ 0,5	29 +3	28 +3+1	28 +3+1	28 +3	28 +3	247+27+5
Додатковий час на навч. предмети, фак., індивідуальні заняття та консультації		1,5	1,5	1,5	1,5	-	1	1	1	1	10
Курс за вибором «Права людини у вільній країні»		1		1	1						3
Курс за вибором «Фінансова культура»									1	1	2
<i>Гранично допустиме навч. навантаження</i>		31	31	31	31	32	32	32	32	32	284
Всього (без урахування поділу класів на групи)		31	31	31	31	32	32	32	32	32	284

Додаток 3

Навчальний план для 6-7 класів

Навчальний план для 6-7 класів розроблено відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 р. № 405,

6-А, 6-В, 6-Г, 6-Д, 7-Б, 7-В, 7-Г, 7-Д класи за таблицею №1, 7-А клас за таблицею №10.

6-А, 6-Г, 6-Д класи – курс за вибором «Права людини у вільній країні», автори Левчишена О.М., Майорський В.В.

7-Г, 7-Д - курс за вибором «Фінансова культура», автори Ткаченко О.В., Довгань А.І., Часникова О.В., Гірченко Т.Д., Лапішко З.Я. під редакцією професора Смовженко Т.С.

Додаток 4

Навчальний план для 8-9 класів

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень									
		8-А	8-Б	8-В	8-Г	8-Д	9-А	9-Б	9-В	9-Г	Разом
Мови і літератури	Українська мова	2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
	Українська література	2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
	Іноземна мова (англійська)	3	3	2	3	3	3	3	2	2	24
	Іноземна мова (німецька)	-	-	2	-	-	-	-	2	2	6
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
Суспільство знавство	Історія України	1,5+ 0,5	1,5+ 0,5	1,5+ 0,5	1,5+ 0,5	1,5+ 0,5	1,5	1,5	1,5	1,5	13,5+ 2,5
	Всесвітня історія	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
	Основи правознавства	-	-	-	-	-	1	1	1	1	4
Мистецтво	Музичне мистецтво	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Образотворче мистецтво	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Мистецтво	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Математика	Математика	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Алгебра	2+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2	2	2	2	18+5
	Геометрія	2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
Природо-зн авство	Природознавство	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Біологія	2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
	Географія	2	2	2	2	2	1,5	1,5	1,5	1,5	16
	Фізика	2	2	2	2	2	3	3	3	3	22
	Хімія	2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
	Інформатика	2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
	Фізична культура	3	3	3	3	3	3	3	3	3	27
Разом		28,5+ 3+1,5	28,5+ 3+1,5	29,5+ 3+1,5	28,5+ 3+1,5	28,5+ 3+1,5	30+3	30+3	31+3	31+3	265,5+ 27+7,5
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивіду-альні заняття та консультації		2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2	1	1	2	18,5

Факультативний курс «Синтаксис простого та простого ускладненого речення»	1	1	1	1	1					5
Курс за вибором «Робототехніка»						2			2	4
Курс за вибором «Музичний світ української поезії»								1		1
Курс за вибором «Соціальне шкільне підприємництво»							1			1
Гранично допустиме навчальне навантаження	33	33	33	33	33	33	33	33	33	297
Всього (без урахування поділу класів на групи)	34	34	35	34	34	35	34	35	36	311

Навчальний план для 8-9 класів розроблено відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 р. № 405, 8-В, 9-В, 9-Г класи за таблицею №10, 8-А, 8-Б, 8-Г, 8-Д, 9-А, 9-Б класи за таблицею №1.8-А, 8-Б, 8-В, 8-Г класи – факультативний курс «Синтаксис простого та простого ускладненого речення», автор Гнаткович Т.В., 9-А, 9-Г класи - курс за вибором «Робототехніка», автори Василюк А.Д., Клименко П.О., Ніфантьєв К.С. . (8-9 клас), 9-В клас - курс за вибором «Звичаї та обряди українського народу в контексті художньої літератури», автори Ткач А.В., Клим Н.М. (9 клас), 9-Б клас - курс за вибором «Соціальне шкільне підприємництво», автори Дятленко С., Корнецький А., Кононкін В., Кучерук О., Савицький І.

**Перелік навчальних програм з предметів, що вивчаються
за інваріантним складником для учнів 6-9 класів у 2022/2023 н.р.**

№ п/п	Назва навчальної програми
1.	Українська мова (програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 No 804).
2.	Українська література (програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 No 804).
3.	Зарубіжна література (програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року No 698)
4.	Іноземні мови (програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 No 804).
5.	Історія України (програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року No 698).
6.	Всесвітня історія (програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року No 698).
7.	Математика (програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 No 804).
8.	Алгебра (програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 No 804).
9.	Геометрія (програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 No 804).
10.	Біологія (програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 No 804).
11.	Географія (програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року No 698).
12.	Інформатика (програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 No 804).
13.	Фізика (програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 No 804).
14.	Хімія (програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 No 804).
15.	Основи здоров'я (програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року No 698).
16.	Трудове навчання (програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 No 804).
17.	Образотворче мистецтво (програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 No 804).
18.	Музичне мистецтво (програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 No 804).
19.	Мистецтво (програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 No 804).
20.	Фізична культура (програма затверджена Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 No 804).